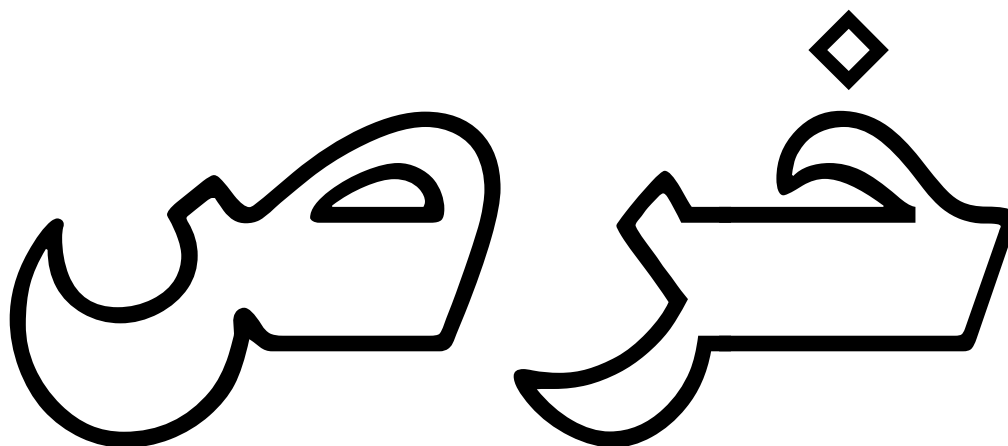

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۴۷۲

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۴۷۳، «خرص» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «خرص» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «خرص» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۴۷۳
ریشه	خرص
تعداد تکرار	۵
تعداد مشتقات	۳
تعداد ریشه مرتبط	۲۹

فهرست مشتقات

۱. الحُرَّاصُونَ (۱) ۲. حُرَّاصُونَ (۱) ۳. يَحْرُصُونَ (۳)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. ابو (۱)	۷. تبع (۴)	۱۳. ذوق (۱)	۱۹. ضلل (۱)	۲۵. قتل (۱)
۲. ارض (۲)	۸. حتی (۱)	۱۴. رحم (۱)	۲۰. طوع (۱)	۲۶. قول (۳)
۳. الله (۴)	۹. حرم (۱)	۱۵. سبل (۱)	۲۱. ظنن (۳)	۲۷. کثر (۱)
۴. اله (۴)	۱۰. خرج (۱)	۱۶. سمو (۱)	۲۲. عبد (۱)	۲۸. کذب (۱)
۵. انن (۱)	۱۱. دعو (۱)	۱۷. شرک (۳)	۲۳. علم (۲)	۲۹. وله (۴)
۶. بئس (۱)	۱۲. دون (۱)	۱۸. شیء (۳)	۲۴. قبل (۱)	

فهرست آیات

۱. {الأنعام - ۱۱} وَإِنْ تُطَعِ أَكْثَرُ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّلْمَ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ
۲. {الأنعام - ۱۴} سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتَّى دَاخُوا بُيُوتَهُمْ مِنْ هَاهُنَا حَتَّى تَخْرُجُوا مِنْهَا وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا نَسُوا اللَّهَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ وَإِنَّا لَنَعْرِفُكُمْ مِنْ عِنْدِكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَخَرَجُونَا إِنَّا كُنَّا مُتَّبِعِينَ إِلَّا الظَّلْمَ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ
۳. {يونس - ۶۶} أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَتَّبِعِ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءَ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّلْمَ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ
۴. {الزخرف - ۲۰} وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاكُمْ مَا لَكُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ
۵. {الناريات - ۱۰} قُتِلَ الْخَرَّاصُونَ